

Kompromissitul kirel on surma hingus

Estonia Teatris on lavaküpseks saamas ballett *Don Juani* mäng, mille muusika pärineb XVIII sajandi heliloojalt Christoph Willibald Gluckilt ja XX sajandi suuruselt Karlheinz Stockhausenilt.

• Don Juan – Viesturs Jansons, Kujutelm – Larissa Sintsova.

Millal tekkis idee tuua lavale Don Juani teema?

Lavastaja Mai M u r d m a a : “Kogud endasse aastaid ja ühel hetkel on aeg küps. Don Juani aeg lihtsalt tuli kätte. See teema huvitas mind ammu. Glucki *Don Juan* on esimene ballett maailma ajaloos, mis taotleb teraviklikkust, sümfoonilist arendust. On ju teada Glucki sõprus balletireformäär Noverre'ga, *Don Juan* oli nende sõpruse ja mõtiskluse tulemus.

Viimasel ajal olen tahtnud erinevaid tantsustiile kokku sobitada. Olen ju lavaštanud nii modernballette kui ka klassikat. Nüüd pakub mulle huvi just nende süntees. Mind huvitab see, mida ma saan öelda inimesena, kodanikuna.

Ei taha Don Juani puhul olla analüütik ega jõuda moraliseerimiseni, vaid mõista donjuanlust kui nähtust. Leian, et see on inimese ebatäiuslikkus, mitte rikkus.

Balletis olete lisaks Glucki muusikale kasutanud ka Stockhauseni elektroonilist muusikat.

Mulle tundub see kooslus õige – esimene muusikaliselt tõsiselt võetav ballett ja elektroonika, mis tähistab selle muusika lõppu. Don Juan ja Leporello on kaks tänapäeva noormeest, kes lähevad tagasi XVIII sajandisse, et mängida Don Juani mängu. Intermeediumides tulevad nad tänapäeva tagasi ja need nüüdisaja stseenid on antud elektronmuusika ja nendes stseenides on kasutatud ka tänapäeva tantsuteatri võtteid: tantsija loeb lavale teksti, häälitseb, jne.

“Kuritöös ja karistuses“ olete peatähelepanu pööranud mehe hinge avamisele, *Don Juanis* taas.

Mulle tundub – huvitav küll –, et olen eluaeg lavaštanud meestele. Kas ma naistele olengi midagi teinud?

“Naine“!

Nojah, aga see on negativistlik nagu ka “*Joanna tentata*“ ja “*Medea*“. Mind on huvitanud rohkem ühiskondlikud ja filosoofilised probleemid ja neid kannab paratamatult mees.

Ometi on “*Don Juanis*“ päris palju naisi – Donna Anna, Donna Elvira, Zerlina...

Nad on episoodid Don Juani elus. Neile lisaks olen ma lavaštusse toonud naiseideaali, keda Don Juan otsib. Lõpuks muutub ideaal vampiiriks, kes toob Don Juani surma: kompromissitul kirel on alati surma hingus.

Sellisest lõpplahendusest võib ka irooniat väljajä lageda.

Nii see ongi. Mulle tundus, et Glucki muusika oma fataalsusega on tänapäeva kuulaja jaoks veidi näivne. Me püüame välja tuua selle muusika ilu, aga nagu distantsilt. Ballett on põhiliselt koomiline. Tantsuvorm on küllalt keeruline.

Jääb lisada, et esietendus on 23. oktoobril. Dirigent on Jüri Alper ten, kunstnik Andris Freibergs, osades: Don Juan – Viesturs Jansons, Juri Jekimov, Toomas Rätsepp, Leporello – Mihhail Netšajev, Toomas Jõõger, Dmitri Hartšenko, Kujutelm – Tatjana Kilgas, Inna Sõrmus, Larissa Sintsova, Donna Anna – Tuuli Vilks, Katrin Kivimägi, Inge Arro, Donna Elvira – Ingrid I ter, Lemme Järvi, Marina Kesler, Zerlina – Inna Sõrmus, Kati Ivaste, Heidi Pundonen, Komtuur – Janis Garancis, Juris Z igurs, Masetto – Juri Mihhejev, Vladimir Kuzmin.

MARE PÖLDMÄE

NB! 22. oktoobril kell 12 on eelestendus. Piletid väga odavad!

OL 20.11.92